

Z A P I S N I K

sa 11. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 17, 20. i 28. decembra 2021. godine

Sjednica Odbora je počela u 12:10 časova. Predsjedavao je Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović i članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Nikola Bajčetić, Dragan Vukić, Miodrag Lekić, Dragutin Papović, mr Aleksandra Vuković i Nikola Janović.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovali: poslanica Suada Zoronjić, kao zamjena članice Odbora Božene Jelušić i poslanik Amer Smailović kao zamjena člana Odbora mr Ervina Ibrahimovića.

Sjednici nije prisustvovao Abaz Dizdarević, član Odbora.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali **ovlašćeni predstavnici predlagača i podnosioci amandmana**: Milena Lipovina-Božović, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, Jasna Vujović, v.d. direktorice Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju, Milica Petrović-Njegoš, šefica odsjeka za autorsko i srodna prava u Direkciji za intelektualnu svojinu, kao i Nebojša Mugoša, načelnik Direkcije za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine, kao i poslanici/e dr Branka Bošnjak, Marko Milačić i Suada Zoronjić.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio 11. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji**, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak;
- 2. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju**, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak;
- 3. Predlog zakona o dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju**, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak;
- 4. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima**, koji je podnijela Vlada Crne Gore;
- 5. Predlog zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama**, koji je podnio poslanik Marko Milačić;
- 6. Amandmani (dva) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji**, koje su podnijele poslanice:
 - Božena Jelušić i Suada Zoronjić (broj: 26-1/21-5/3) – jedan amandman;
 - dr Branka Bošnjak (broj: 26-1/21-5/7) –jedan amandman;

7. Amandmani (dva) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, koje su podnijele poslanice:

- Božena Jelušić i Suada Zoronjić (broj: 26-1/21-6/2) – jedan amandman;
- dr Branka Bošnjak (broj: 26-1/21-6/4) – jedan amandman;

Predsjednik Odbora je predložio, a članovi Odbora su se saglasili, da Odbor prvo razmotri tačku: **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima**, koji je podnijela Vlada Crne Gore, a da potom nastavi rad po predloženom dnevnom redu.

Nakon što je jednoglasno usvojen, započet je rad po utvrđenom dnevnom redu.

Tačka 1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, koji je podnijela Vlada Crne Gore

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je pozvao ovlašćenu predstavnicu predlagača da obrazloži predloženi zakon.

Milena Lipovina-Božović državna sekretarka za razvojne ekonomske projekte u Ministarstvu ekonomskog razvoja je, u svom izlaganju, istakla da se izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima pristupilo, prvenstveno, sa ciljem usklađivanja odredaba ovog zakona sa pravom Evropske unije, odnosno sa Direktivom 2014/26/EU Evropskog parlamenta i Savjeta EU od 26. februara 2014. godine u oblasti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava. Konkretno, naglasila je da je predmetnom direktivom, po prvi put, na nivou Evropske unije detaljno uređeno pitanje kolektivnog ostvarivanja prava, kako u pogledu prava autora i nosilaca srodnih prava, tako i u pogledu obaveza i ovlašćenja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i korisnika prava. Takođe, istakla je da su prilikom izrade izmjena i dopuna Zakona uzete u obzir i dosadašnja praksa i iskustva u njegovoj primjeni. Nadalje, navela je da će glavni efekat usvajanja ovako predloženog zakonskog rješenja biti unapređenje sistema kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava u Crnoj Gori i, pritom, istakla neke od najznačajnijih novina koje predmetni zakon predviđa, a to su: pojačana transparentnost organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, kako u odnosu prema autorima i nosiocima srodnih prava koje zastupaju, tako i u odnosu prema korisnicima; pojačan nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava od strane nadležnog organa; pojačan inspeksijski nadzor nad neovlašćenim korišćenjem autorskih djela i predmeta srodnih prava; stroža prekršajna politika; uvođenje mogućnosti utvrđivanja nove sporazumne tarife ukoliko je prethodna primjenjivana najmanje godinu dana, kao i uvođenje obaveze organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava da daju mogućnost podnošenja prigovora i obezbijede efikasne i blagovremene postupke za odlučivanje. U daljem izlaganju, ukazala je na ključne ciljne grupe na koje će predložena rješenja imati uticaja, a riječ je o: nosiocima autorskog i srodnih prava u Crnoj Gori, korisnicima autorskih djela i predmeta srodnih prava i organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

Imajući u vidu da postoje žalbe određenih korisnika po pitanju iznosa tarife, odnosno da li su tarife veće ili manje, informisala je članove/ice Odbora da je Ministarstvo ekonomskog razvoja

formiralo radnu grupu koja će se baviti ovim pitanjem i, s tim u vezi, istakla da je radna grupa, trenutno, u fazi analize prikupljanja tarifa po ugledu na pojedine zemlje članice EU i da se, u narednom periodu, očekuje da će donijeti preporuku za utvrđivanje iznosa te tarife.

Nakon rasprave Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova**, odlučio da podrži Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Odbor je konstatovao da u Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima postoje dvije pravno-tehničke greške koje, u pripremi zakona za objavljivanje, treba otkloniti. Predstavnica predlagača Zakona se saglasila sa navedenom konstatacijom, a navedene ispravke glase:

U članu 34 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, kojim se mijenja član 164, u uvodnoj rečenici stava 1 riječ „koje“ zamjenjuje se riječju „koji“.

U članu 38 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, kojim se dodaje član 165a, stav 1 riječi: „izdavanje ovlašćenje“ zamjenjuju se riječima: „izdavanje ovlašćenja“.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, koji je podnijela Vlada Crne Gore.

Tačka 2. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je pozvao predlagača, da obrazloži predloženi zakon.

Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak je, u svom izlaganju, istakla da je glavni razlog za donošenje ovog predloga zakona postojanje nepravde u odnosu na normu časova, koja se traži od profesora u srednjim i nastavnika u osnovnim školama, smatrajući da, upravo, profesori u srednjim školama obavljaju mnogo zahtjevniji i izazovniji posao. Takođe, istakla je da se predloženim zakonskim rješenjima omogućava umanjeње sedmične norme časova nastavnicima u gimnaziji i srednjim stručnim školama, sa 20 na 18 časova, kao što je zakonski propisano za osnovno obrazovanje.

Poslanica Bošnjak je navela da je izvršena dodatna korekcija predloženog zakonskog rješenja, u vidu amandmanskog djelovanja, sa ciljem smanjenja norme časova iz nastavnog predmeta crnogorski ili maternji jezik, sa 18 na 16 časova. U daljem obrazloženju istakla je da je norma nastavnog predmeta crnogorski jezik ili maternji jezik uvijek bila za 10 odsto niža od normi teorijskih nastavnih predmeta, a na račun povećanog obima posla koji se dominantno vezuje za pripremanje i pregledanje pismenih zadataka. S tim u vezi, navela je da sedmični fond časova za učenike iz ovog nastavnog predmeta u gimnaziji iznosi 4 časa, pa je nemoguće zakonito formirati nastavničku normu od 18 sedmičnih časova.

Nadalje, istakla je da smatra da su nastavnici koji realizuju časove iz ovog nastavnog predmeta, po prirodi svoje vokacije, u svakoj od ustanova značajno opterećeniji u odnosu na nastavnike

drugih nastavnih predmeta realizacijom brojnih vannastavnih aktivnosti, kao što su priprema školskih časopisa, priredbi i slično, a što je, prvenstveno, u gimnazijama dominantno prisutan oblik rada sa učenicima.

Takođe, podnesenim amandmanom na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji predložila je da norma časova iz matematike i fizike bude 17 časova, iz razloga što je norma za ovu grupu predmeta uvijek bila pet odsto niža od norme teorijskih nastavnih predmeta, a na osnovu povećanog obima posla koji se dominantno vezuje za pripremanje i pregledanje pismenih zadataka.

Takođe, u gimnazijama, izuzev u odjeljenjima opšte gimnazije, nastava se izvodi i u odjeljenjima specijalističkih gimnazija, pa je smatrala neophodnim, da se, ovom vidu nastave, kroz jasnu legislativu posveti adekvatna pažnja, u cilju očuvanja ideje specijalističkih odjeljenja. Naime, koncept specijalističkih gimnazija je, već, postojao u Crnoj Gori u periodu od 1994. do 2003. godine, a obnovljen je 2016. godine upisom prve generacije matematičke, filološke i dvojezične gimnazije. Trenutno se u Crnoj Gori, u sva četiri razreda gimnazije, nastava izvodi u ukupno pet odjeljenja matematičke gimnazije, četiri odjeljenja filoloske gimnazije i 12 odjeljenja dvojezične gimnazije u kojima se najmanje 30 odsto nastavnih sadržaja realizuje na engleskom jeziku, ističući da se, u narednom periodu, iz brojnih razloga, ovaj broj ne može bitno mijenjati. Na kraju, zaključila je da će vrednovanje jednog nastavnog časa u posebnim odjeljenjima opšte gimnazije i predmeta čija nastava se realizuje na stranom jeziku kao 1,5 časova obezbijediti jačanje i opstanak specijalističkih gimnazija i iskazala uvjerenje da će predložene izmjene dobiti podršku poslanika na Odboru i plenumu.

Poslanica Suada Zoronjić je, u svom uvodnom izlaganju, istakla da je podržala predloženi zakon na sjednici Zakonodavnog odbora i izjavila da je sa poslanicom Boženom Jelušić predala amandmane, koji se odnose na smanjenje norme časova iz predmeta crnogorskog ili maternjeg jezika sa 18 na 16 časova, kako u gimnaziji tako i u ustanovama srednjeg stručnog obrazovanja, a sa ciljem da se svi profesori dovedu u ravnopravan položaj.

Takođe, iskazala je podršku amandmanima koji su podneseni od strane predlagača akta, poslanice Bošnjak, na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je, u svom uvodnom izlaganju, istakla da smatra da predloženo zakonsko rješenje možda nije dobro za prosvjetni sistem Crne Gore, dok pak, sa druge strane, smatra da se uspostavlja pravda i ravnoteža, iz razloga što će se nastavnici u osnovnim školama i profesori u srednjim školama dovesti u ravnopravan položaj. Nadalje, poslanica Vuković je najavila podnošenje amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, koji se, takođe, odnose na smanjenje norme časova iz predmeta crnogorski ili maternji jezik, ali i na matematiku, smatrajući da su profesori matematike u identičnom položaju kao i profesori maternjeg jezika, pa bi ta norma trebala da iznosi 16 časova, a da se predloženim izmjenama, odnosno amandmanom predlagača akta, iz predmeta matematika propisuje norma od 17 časova.

Član Odbora Dragutin Papović je, u svom izlaganju, apelovao na opreznost prilikom donošenja ovakvih zakonskih rješenja, iako je uvijek pohvalno izaći sa inicijativom koja će nekome značajno olakšati rad, u ovom slučaju prosvjetnim radnicima. Takođe, istakao je da, gotovo, sva zakonska rješenja podnesena od strane poslanika ne sadrže tabelu usklađenosti kao i segment koji se odnosi na procjenu finansijskog uticaja.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je, u svom izlaganju, istakao da smatra da treba djelovati u pravcu usklađivanja norme nastavnika u osnovnoj i srednjoj školi i podsjetio na usvojene izmjene sistemskih zakona 2017. godine iz oblasti obrazovanja, kada je istaknuto da je smanjenje norme časova na 18 u osnovnim školama samo prvi korak, te da se očekuje sličan prijedlog i sa srednjim školama. Takođe, podsjetio je da je logika navedenog predloga bila da se smanji vrijeme koje nastavnik provodi u neposrednom kontaktu sa učenicima u odjeljenju, iz razloga da bi se omogućilo da, upravo, ti nastavnici, u ostalom dijelu radnog vremena, imaju više vremena da se posvete neposrednom radu sa pojedinim učenicima u smislu dodatne i dopunske nastave. Mišljenja je da je smanjenjem norme časova na 18 obrazovni sistem doveden u red najmanje opterećenih sistema. Predsjednik Odbora, uputio je pohvale poslanici Bošnjak zato što želi da istraje u onim rješenjima na kojima bi trebalo svi zajedno da radimo, ali je izrazio i nezadovoljstvo načinom na koji se ovo radi, smatrajući da u procesu izmjena sistemskih zakona mora biti uključena Vlada, konkretno resorno ministarstvo. S tim u vezi, naveo je da se moraju sagledati posljedice koje bi možda nastale, kao rezultat primjene smanjene norme časova, imajući u vidu da se ovo tiče kvaliteta obrazovnog sistema i, pritom, ukazao i na fiskalni efekat predloženih izmjena.

Član Odbora Miodrag Lekić je, u svom izlaganju, istakao da je veoma važno mišljenje tj. saglasnost Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, kao i saglasnost Ministarstva finansija, imajući u vidu finansijski aspekt primjene predloženih izmjena zakonskih rješenja.

Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak je navela da će smanjenje norme časova dovesti do povećanja broja onih koji će ispunjavati uslove da budu u stalnom radnom odnosu, za što vjeruje da je veoma dobro, smatrajući veoma pogubnim da se stalni radni odnos vezuje za normu časova. Takođe, poslanica Bošnjak je izjavila da je, u odnosu na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, Vlada dostavila pozitivno mišljenje.

Član Odbora Dragan Bojović je, u svom uvodnom izlaganju, iskazao podršku predloženom zakonskom rješenju i istakao da smatra da su nastavnici opterećeni ne samo izvođenjem nastave, već i administrativnim poslovima. Takođe, istakao je da smatra da će predložene izmjene doprinijeti poboljšanju kvaliteta izvođenja nastave.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je podsjetio da ne spori namjeru koja je motivisala poslanicu Bošnjak, kao predlagača akta, da izađe sa određenim predlogom, ali smatra da je veoma važno ukazati na postojanje određenih procedura prilikom donošenja zakona, kao što je organizovanje javne rasprave, kako bi se čula zainteresovana javnost.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je istakla da je svima u interesu da postoji jedan konzistentan sistem, imajući u vidu da reforme obrazovanja podrazumijevaju ozbiljne analize.

Nakon rasprave Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova**, odlučio da podrži Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je član Odbora Dragutin Papović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, koji je podnijela poslanica Branka Bošnjak.

Tačka 3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak

Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak je izjavila da nije potrebno dodatno obrazlagati Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, imajući u vidu da je riječ o suštinski identičnim razlozima koji su navedeni za prethodnu tačku dnevnog reda.

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova**, odlučio da podrži Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je član Odbora Dragan Bojović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju.

Tačka 4. Predlog zakona o dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak

Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak je, u svom izlaganju, istakla da smatra da je učinjena velika nepravda, koja se ogleda u tome da pojedini profesori ne mogu da se kandiduju za direktora/icu osnovnih škola, ukoliko ne predaju obavezni predmet u nekoj osnovnoj školi. S tim u vezi, navela je da su postojećim zakonskim rješenjem, npr. profesori italijanskog jezika i sociologije, za koje smatra da imaju vrlo važnu ulogu u obrazovnom sistemu i koji predaju npr. građansko obrazovanje, nepravedno onemogućeni da budu direktori osnovnih škola, iako ispunjavaju sve ostale uslove i gdje bi zasigurno mogli da pruže značajan doprinos, samo iz razloga što sociologija nije obavezan predmet u osnovnim školama. Mišljenja je da ovu nepravdu treba ispraviti na način što će usvajanje predloženog zakonskog rješenja omogućiti nastavnicima koji predaju i izborne predmete u osnovnim školama da mogu da konkurišu za direktora.

Nakon obrazloženja predlagača akta, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova**, odlučio da podrži Predlog zakona o dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je predsjednik Odbora dr Damir Šehović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju.

Tačka 5. Predlog zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji je podnio poslanik Marko Milačić

Predlagač akta poslanik Marko Milačić je, u svom izlaganju, istakao da smatra da je neophodno izmijeniti Zakon o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama u cilju poboljšanja položaja asistenata u nastavi. Naveo je da, prema članu 30a važećeg zakona, asistenti u nastavi se mogu zaposliti samo na određeno vrijeme, a najduže do kraja nastavne godine, odnosno do 30. juna kada im ističe ugovor o radu i s tim u vezi ukazao da se oni suočavaju sa nesigurnošću i neizvjesnošću, jer moraju da konkurišu za posao svakog septembra. Nadalje, istakao je da je potrebno imati u vidu da među asistentima u nastavi ima veliki broj onih koji godinama, pa čak i deceniju, rade u istoj školi, a ne mogu da steknu uslov za rad na neodređeno vrijeme, zato što imaju ugovore na određeno vrijeme sa prekidima u radu tokom jula i avgusta mjeseca. Takođe, podsjetio je da angažman asistenata u nastavi postoji od 2009. godine, ali da oni nemaju mogućnost kreditnog zaduženja ili rješavanja stambenog pitanja, jer nisu zaposleni na neodređeno vrijeme. Istakao je da smatra da asistenti u nastavi nisu samo tehnička podrška, jer su oni jedini koji djeci sa posebnim obrazovnim potrebama pružaju maksimalnu podršku, te da njihov posao treba da bude normiran po časovima. Na kraju, ukazao je na podatak da, prema nekim procjenama, broj djece sa invaliditetom u Crnoj Gori iznosi oko dvije ipo hiljade, dok je asistenata u nastavi nešto više od 400 i, pritom, istakao da oni rade odgovoran, stresan i human posao, a nemaju zagarantovano osnovno ljudsko pravo da regulišu svoj radni status.

Član Odbora Dragan Bojović je, u svom uvodnom izlaganju, podsjetio da je ispred Kluba DF-a, zajedno sa poslanikom Đurovićem i poslanicom Jevrić, imao niz sastanaka sa predstavnicima asistenata u nastavi, te da su upoznati sa problemima sa kojima se oni suočavaju. Saglasan je da asistenti rade veoma odgovoran posao, te je potrebno da nemaju prekid angažmana tokom ljetnjih mjeseci kako bi se oslobodili straha da li će im se u septembru produžiti ugovor, naročito ističući situaciju da pojedine asistentkinje u nastavi nakon porodijskog bolovanja nisu vraćene na posao.

Naveo je da smatra da je potrebno amandmandski djelovati na predloženi zakon, iz razloga što je neophodno definisati da Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta angažuje asistente u nastavi, a ne pojedinačno škole, jer se može desiti da u pojedinim školama prestane potreba za njihovim angažovanjem, ali da asistent svoje usluge može pružati u drugoj školi.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je, u svom izlaganju, iskazala punu podršku predloženom zakonu, ističući da asistenti u nastavi, imajući u vidu specifičnost posla koji obavljaju, zaista zaslužuju ovaj status.

Poslanica Suada Zoronjić je, u svom izlaganju, istakla da u potpunosti podržava predloženo zakonsko rješenje, navodeći da je imala iskustva sa učenicima koji imaju poseban obrazovni

profil i određene smetnje u razvoju. Iskazala je uvjerenje da će Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport doprinijeti da status asistenata u nastavi bude na zadovoljavajućem nivou.

Član Odbora Miodrag Lekić je, u svom izlaganju, takođe, iskazao punu podršku predloženom zakonskom rješenju i posebno ukazao na delikatnost posla koji obavljaju asistenti u nastavi.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je podsjetio da je izmjenama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, 2017. godine, njihov položaj značajno poboljšan, te da su asistenti u nastavi postali zakonska kategorija, kao i da su njihove plate, u odnosu na postojeće, bile duplo niže. Istakao je da smatra da je u interesu asistenata u nastavi da je potrebno osmisliti model na osnovu kojeg bi bili angažovani na centralnom nivou, od strane resornog ministarstva, da se ne bi desila situacija da škola sljedeće godine nema više potrebu za njihovim angažovanjem.

Predlagač akta poslanik Marko Milačić je kazao da će obaviti dodatne konsultacije sa predstavnicima Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, u cilju iznalaženja najboljeg rješenja za asistente u nastavi.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je predložio, a članovi Odbora i predlagač akta su se saglasili, da se o ovom predlogu zakona Odbor izjasni u nastavku sjednice, koji će biti održan u ponedjeljak 20. decembra 2021. godine.

Sjednica je prekinuta u 13 i 50 časova.

Sjednica je nastavljena 20. decembra 2021. godine sa početkom u 8 i 40 časova.

Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Nastavku sjednice su prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović i članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Nikola Bajčetić, Dragan Vukić, Miodrag Lekić, mr Aleksandra Vuković i mr Ervin Ibrahimović.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, nastavku sjednice su prisustvovali: poslanica Suada Zoronjić, kao zamjena članice Odbora Božene Jelušić i poslanica Marta Šćepanović kao zamjena člana Odbora Nikole Janovića.

Nastavku sjednice nijesu prisustvovali poslanici Dragutin Papović i Abaz Dizdarević, članovi Odbora.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali **predlagač Zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama**, poslanik Marko Milačić i **predstavnicu podnosioca amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju**, poslanica Suada Zoronjić.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i nastavio rad po utvrđenom dnevnom redu.

Tačka 6. Amandmani (dva) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, koje su podnijele poslanice Božena Jelušić i Suada Zoronjić (jedan amandman) i dr Branka Bošnjak (jedan amandman);

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je pozvao ovlašćenu predstavnicu podnosioca amandmana da obrazloži podnesene amandmane.

Poslanica Suada Zoronjić kao predstavnica podnosioca amandmana je, u svom izlaganju, objedinila obrazloženje za amandmane koje je sa poslanicom Boženom Jelušić podnijela na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, imajući u vidu da je riječ o suštinski istim razlozima zbog kojih se amandmanski djelovalo na oba predloga zakona.

Poslanica Zoronjić je istakla da je cilj podnesenih amandmana da se omogući objektivni i nediskriminatoran tretman norme časova predviđene za crnogorski-srpski, bosanski i hrvatski jezik i književnost i to u vidu smanjenja iste sa 18 na 16 časova. Takođe, istakla je da je Predlogom izmjena i dopuna Zakona o gimnaziji, prema kojem se smanjuje norma nastavnica i stručnim saradnicima sa dosadašnjih 19 ili 20 časova sedmično, na 18 časova sedmično, učinjen veliki korak u cilju zaštite prosvjetnog radnika, ali je, pak, učinjena diskriminacija u odnosu na nastavnike/ce crnogorskog - srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti, čija je norma i ranije bila 18 časova, a koji su u toku školske godine imali znatno više aktivnosti kao što su: četiri pismena zadatka, što je uvijek bilo dovoljno da se napravi razlika u odnosu na sve druge nastavnike; četiri testa provjere znanja iz jezika i književnosti; obaveza da pripremaju učenike za eksternu provjeru znanja, a što se uglavnom realizuje mimo radnog vremena; osmišljavanje i ispravljanje testova za učenike IV stepena koji stručni ispit polažu u organizaciji škole; realizovanje dopunske i dodatne nastave, kao i organizovanje kulturnih dešavanja i brojnih projekata u školi i van nje. Nadalje, podsjetila je da je ovo jedini predmet koji su učenici u obavezi da polažu na maturalnom, odnosno stručnom ispitu, smatrajući da to dodatno povećava angažovanost i odgovornost ovih nastavnika.

Na kraju, istakla je, kako je i sam predlagač naveo u obrazloženju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, da bi veliki broj nastavnika lakše došao do odgovarajuće norme časova.

Nakon obrazloženja predstavnice podnosioca amandmana predsjednik Odbora je, imajući u vidu odsustvo predlagača akata, konstatovao da će se Odbor, o podnesenim amandmanima poslanica Božene Jelušić i Suade Zoronjić, kao i amandmanima poslanice dr Branke Bošnjak, izjasniti na drugom nastavku sjednice, koji će biti održan 28. decembra 2021. godine.

Tačka 5. Predlog zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji je podnio poslanik Marko Milačić

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je pozvao predlagača akta, poslanika Marka Milačića da upozna članove Odbora, da li je u međuvremenu došlo do dodatnih rješenja, u odnosu na predloženi zakon.

Predlagač akta poslanik Marko Milačić je najavio podnošenje amandmana na ovaj predlog zakona, koji bi za cilj imao angažovanje asistenata u nastavi na centralnom nivou, od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je, u svom izlaganju, u cilju pronalaženja najboljeg zakonskog rješenja, naveo da se, prije nego se nastavnik u jednoj školi proglasi tehnološkim viškom, konsultuju sve druge škole u odnosu na potrebu za njegovim angažmanom, te stoga smatra da bi u sličnom pravcu trebalo ići kada je riječ i o angažmanu asistenata u nastavi. Istakao je da je potrebno pravno uobličiti i precizirati model predloženog zakonskog rješenja, koji bi podrazumijevao angažovanje asistenata u nastavi na centralnom nivou, iz razloga što vjeruje da bi tome prethodila i sistematizacija ovih radnih mjesta u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta. S tim u vezi, ukazao je na potrebu definisanja adekvatne pravne formulacije, smatrajući da treba primijeniti pravnu normu koja se primjenjuje na nastavno osoblje, kako bi na taj način Odbor zaštitio interese asistenata u nastavi, koji su zaposleni na neodređeno vrijeme, a za čijim je angažmanom prestala potreba u jednoj školi.

Nakon rasprave, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, **jednoglasno**, odlučio da podrži Predlog zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama i predlaže Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je predsjednik Odbora dr Damir Šehović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama.

Sjednica je prekinuta u 9:15 časova.

Sjednica je nastavljena 28. decembra 2021. godine, sa početkom u 9:00 časova.

Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Drugom nastavku sjednice su prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović i članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Nikola Bajčetić, Dragan Vukić i mr Aleksandra Vuković.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, drugom nastavku sjednice je prisustvovala poslanica Suada Zoronjić, kao zamjena članice Odbora Božene Jelušić.

Drugom nastavku sjednice nijesu prisustvovali: Miodrag Lekić, Dragutin Papović, Nikola Janović, Abaz Dizdarević i mr Ervin Ibrahimović, članovi Odbora.

Takođe, sjednici Odbora su, u svojstvu **predlagača akata i predstavnika podnosioca amandmana**, prisustvovala poslanice dr Branka Bošnjak i Suada Zoronjić.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i nastavio rad po utvrđenom dnevnom redu.

Tačka 6. Amandmani (dva) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, koje su podnijele poslanice: Božena Jelušić i Suada Zoronjić (jedan amandman) i dr Branka Bošnjak (jedan amandman).

Poslanica dr Branka Bošnjak, kao podnosilac Predloga zakona i jednog amandmana, predložila je da se objedine predlozi izmjena Predloga zakona sadržani u amandmanu poslanica Božene Jelušić i Suade Zoronjić, amandmanu poslanika Aleksandre Vuković, Dragutina Papovića, Nikole Janovića i Suzane Pribilović, kao i u amandmanu poslanice dr Branke Bošnjak, te da se podnesu kao jedan amandman Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Amandman Odbora, koji objedinjuje predloge sadržane u navedena tri amandmana, a kojim se mijenja član 56 Zakona o gimnaziji bi glasilo:

„U Zakonu o gimnaziji ("Službeni list RCG", br. 64/02 i 49/07 i "Službeni list CG", br. 45/10, 39/13 i 47/17) član 56 mijenja se i glasi:

„Nastavnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, izvode nastavu (norma časova) i to:

- 1) iz crnogorskog ili maternjeg jezika - 16 časova;
- 2) iz matematike - 16 časova;
- 3) iz stranog jezika - 18 časova;
- 4) iz predmeta čija nastava iziskuje pripremanje i izvođenje eksperimenata, izradu, pregled i ocjenjivanje zadataka, programa i projekata za sve učenike jednog odjeljenja - 18 časova;
- 5) iz predmeta za čiju nastavu je neophodno i obavezno pripremati, pregledati i ocjenjivati projekte, programe i druge zadatke, različite za svakog učenika - 18 časova;
- 6) iz ostalih predmeta teorijske nastave - 18 časova.

Čas iz predmeta čija nastava se realizuje na višem nivou iz člana 17 stav 8 ovog zakona, u posebnim odjeljenjima opšte gimnazije iz člana 3 stav 3 ovog zakona, vrednuje se kao 1,5 časova.

Čas iz predmeta čija nastava se realizuje na stranom jeziku, u posebnim odjeljenjima opšte gimnazije iz člana 3 stav 3 ovog zakona, vrednuje se kao 1,5 časova.

Nastavnici su, radi postizanja boljeg uspjeha u savladavanju obrazovnih programa, dužni da, pored norme časova utvrđene stavom 1 ovog člana, ostvare još dva časa neposrednog rada sa učenicima, a raspored preostalog radnog vremena, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, određuje se statutom gimnazije.“

Poslanica Suada Zoronjić, kao predstavnica podnosioca amandmana, prihvatila je sugestiju i navela da povlači iz procedure amandman, klasifikacioni broj: 26-1/21-5/3, koji je podnijela sa poslanicom Boženom Jelušić.

Članica Odbora Aleksandra Vuković se, kao predstavnica podnosioca amandmana, takođe, izjasnila da povlači iz procedure amandman koji je podnijela sa poslanicima Dragutinom Papovićem, Nikolom Janović i Suzanom Pribilović, te da prihvata da predložene izmjene budu sastavni dio amandmana Odbora. Pojasnila je da je cilj predloženih izmjena bio da se ukloni nepravda i uspostavi ravnoteža kako bi profesori u srednjim školama lakše i kvalitetnije mogli da obavljaju svoj posao.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da je razmatranje amandmana poslanika: Aleksandre Vuković, Dragutina Papovića, Nikole Janovića i Suzane Pribilović zakazano za 12. sjednicu, na kojoj će se poslanici dodatno, formalno, izjasniti o povlačenju navedenog amandmana.

Poslanica Branka Bošnjak je, takođe, formalno potvrdila da povlači iz procedure amandman, klasifikacioni broj: 26-1/21-5/7.

Nakon izjašnjavanja, Amandman Odbora je jednoglasno (osam glasova „za“) prihvaćen.

Predlagač zakona poslanica dr Branka Bošnjak, saglasila se sa amandmanom Odbora, pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaje sastavni dio ovog predloga zakona i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je predsjednik Odbora dr Damir Šehović.

Tačka 7. Amandmani (dva) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, koje su podnijele poslanice Božena Jelušić i Suada Zoronjić (jedan amandman) i dr Branka Bošnjak (jedan amandman).

Poslanica dr Branka Bošnjak, kao podnosilac Predloga zakona o stručnom obrazovanju i jednog amandmana, predložila je da se objedine predlozi izmjena sadržani u amandmanu poslanica Božene Jelušić i Suade Zoronjić, amandmanu poslanika: Aleksandre Vuković, Dragutina Papovića, Nikole Janovića i Suzane Pribilović, kao i u amandmanu poslanice dr Branke Bošnjak, te da se podnesu kao jedan amandman Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Amandman Odbora, koji objedinjuje predloge sadržane u navedena tri amandmana, a kojim se mijenja član 1 Predloga zakona bi glasio:

„U Zakonu o stručnom obrazovanju („Službeni list RCG“, br. 64/02 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 39/13 i 47/17) u članu 107 stav 1 mijenjaja se i glasi:

„Nastavnici su dužni da, u okviru četrdesetočasovne radne nedjelje, izvode nastavu (norma časova), i to:

- 1) iz crnogorskog ili maternjeg jezika - 16 časova;

- 2) iz stranog jezika - 18 časova;
- 3) iz matematike - 16 časova;
- 4) iz predmeta čija nastava iziskuje pripremanje i izvođenje eksperimenata, izradu, pregled i ocjenjivanje zadataka, programa i projekata za sve učenike jednog odjeljenja - 18 časova;
- 5) iz predmeta za čiju nastavu je obavezno pripremiti, pregledati i ocjenjivati projekte, programe i druge zadatke, različite za svakog učenika - 18 časova;
- 6) iz modula - 18 časova;
- 7) iz ostalih predmeta teorijske nastave - 18 časova.“

U stavu 4 riječi: „ostvare 22 časa praktičnog obrazovanja“ zamjenjuju se riječima: „ostvare 20 časova praktičnog obrazovanja“.

U stavu 5 riječi: „ostvare 20 časova nastave“ zamjenjuju se riječima: „ostvare 18 časova nastave.“.

Poslanica Suada Zoronjić, kao predstavnica podnosioca amandmana, prihvatila je sugestiju i navela da povlači iz procedure amandman, klasifikacioni broj: 26-1/21-6/2, koji je podnijela sa poslanicom Boženom Jelušić.

Članica Odbora Aleksandra Vuković, u ime ostalih podnosilaca amandmana, navela je da je saglasna da se navedeni amandman povuče iz procedure, iz razloga koji se navode i za prethodnu tačku dnevnog reda.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da je razmatranje amandmana poslanika/ca: Aleksandre Vuković, Dragutina Papovića, Nikole Janovića i Suzane Pribilović zakazano za 12. sjednicu, na kojoj će se poslanici dodatno, formalno, izjasniti o povlačenju navedenog amandmana.

Poslanica dr Branka Bošnjak je, takođe, formalno potvrdila da povlači iz procedure amandman, klasifikacioni broj: 26-1/21-6/4.

Nakon izjašnjavanja, Amandman Odbora je jednoglasno (osam glasova „za“) prihvaćen.

Predlagač zakona poslanica dr Branka Bošnjak, saglasila se sa amandmanom Odbora, pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaje sastavni dio ovog predloga zakona i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je član Odbora Dragan Bojović.

Sjednica je završena u 9:15 časova.

Broj: 00-63-11/22-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović, s. r.